

IX NAUČNA KONFERENCIJA SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

JAHORINSKI POSLOVNI FORUM

REALNI I FINANSIJSKI SEKTOR U SVJETLU NOVIH TEHNOLOGIJA,
NOVIH SVJETSKIH KRETANJA I NOVIH IZAZOVA

JAHORINA, 23-25. MART 2020. GODINE

POZIV ZA SLANJE RADOVA

Uvodničari

Ljiljana Maksimović
Ekonomski fakultet Kragujevac

Radomir Božić
Ekonomski fakultet Pale

Velimir Šonje
Arhivanalitika Zagreb

Organizator

Ekonomski fakultet Pale
Univerzitet u Istočnom Sarajevu

Ko-organizatori

Ekonomski fakultet Podgorica, Univerzitet Crne Gore Ekonomski
fakultet Ss. Ćiril i Metodije u Skoplju Ekonomski fakultet
Subotica, Univerzitet u Novom Sadu

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Univerzitet u Novom Sadu
Ekonomski u Subotici
fakultet

Pokrovitelji

Ministarstvo za naučnotehnološki
razvoj, visoko obrazovanje i
informativno društvo
Ministarstvo trgovine i turizma

Grad Istočno Sarajevo
Opština Pale
OC Jahorina
Komercijalna banka Banja Luka

Savremeno globalno društvo, odnosno svjetska zajednica, bremeniti su mnogobrojnim problemima. Globalizam kao sistem izazvao je oštre sudare u svakom pogledu, kao što su zaoštrenost između svjetskog centra (centara) i periferije, između siromašnih i bogatih, pokrenuo je velike svjetske migracije, izazvao krizu proizvodnje, stvorio loše obrasce potrošnje, itd. Tu su i mnoge lokalne napetosti i lokalni ratovi u svijetu, sporovi oko planetarnih resursa i rente, otpor kolektivnim naporima za regulisanje i ublažavanje posljedica klimatskih promjena, jačanje protekcionizma, trgovinski ratovi, i sl. Na unutrašnjem planu tzv. Zapadnog Balkana, nema ništa posebno novo posmatrano u odnosu na ranije godine. I dalje su u prvom planu: uzavrela politička stvarnost, podijeljena društva, kriza zaposlenosti, nizak standard, niske plate, što sve prijete potencijalnom recesijom krupnijih razmjera. U takvim uslovima borba za stabilnu, dinamičnu, pravednu i održivu privredu, predvođenu zdravim realnim sektorom i njemu prilagođenim finansijskim sektorom, ostaje i dalje prioritet svih prioriteta. Razumije se, ovdje se misli prioritet svih subjekata razvoja: građana, preduzeća, privrede, države... s obzirom na izraženu političku depresiju i ekonomsku stagnaciju. Postoji osjećaj da je politička depresija gora od ekonomskog stanja; ne vidi se jasno koliko je (i da li je) domaći biznis, finansije, banke, školstvo, sudstvo, država - u funkciji naroda. Pitanje je za diskusiju koliko su ti sektori u službi naroda, koliko služe narodu. Međusobno povjerenje je poljuljano i oslabilo. Ipak, duboko vjerujemo da se može, iako sa značajnim zakašnjenjem, napraviti snažan prodor naprijed i osigurati napredak u svakom pogledu i korisno povezati individualno, lokalno, nacionalno i globalno, i svačiji interesi ponaosob. Razumije se: na osnovama bolje povezanosti i komplementarnosti realnog i finansijskog sektora, potrošnje i investicija, međusobne konkurencije, ali i međusobne saradnje. U razmatranju teme i osvjetljavanju najvažnijih problema iz njenog okvira, valjalo bi da učesnici konferencije razmotre sljedeća pitanja:

▪ Problem protekcionizma i unilateralizma u savremenoj Svjetskoj privredi ▪ Geopolitika i naš region- razvojni kontekst i perspektive ▪ Deglobalizacija (" balkanizacija") svijeta- nove šanse za razvoj i rizici za region ▪ Strukturni poremećaji u svjetskoj privredi i na svjetskom tržištu i izazovi za ekonomsku politiku i menadžmente firmi ▪ Nova filozofija novca: rizici kriptovaluta po privredu i stanovništvo ▪ "Ekonomija laži" u svjetlu "ekonomije dobra i zla". Ima li lijeka? ▪ Digitalna ekonomija i oslobađanje čovjeka i rada ▪ Država, privreda i društvene službe i služenje narodu ? ▪ Slika regiona i BiH u svijetu: problem nacionalnog brenda ▪ Refleksije odnosa SAD-KINA na EU , region i BiH ▪ Ekonomika i ekonomska politika između vašingtonskog i moskovskog konsenzusa ▪ Mitovi (okoštale stare ideje) kao limiti u promišljanju ekonomskog razvoja ▪ Prilagođavanje biznisa i poslovnih struktura novoj budućnosti ▪ Razvoj novih proizvoda, zdrav privredni rast i kadrovska izvrsnost ▪ Od intervencionizma i državne pomoći ka poreskom rasterećenju privrede ▪ Otvorena pitanja naše budućnosti na evropskom tržištu ▪ Barijere uklapanja firmi iz regiona u proizvodne lance EU ▪ Osposobljenost naše firme za poslovanje u savremenom dobu ▪ Preduzetništvo i razvoj ▪ Regionalno i nacionalno tržište, slabosti i deformacije ▪ Ocjena pređenog EU puta i budući izazovi integrisanja ▪ BiH i region uoči nove ekonomske krize u svijetu? ▪ Funkcionisanje tržišta rada i deficit u ponudi radne snage ▪ Tempo, smisao, smjer i prioriteti restrukturiranja privrede ▪ Digitalizacija i razvoj inovativnih sektora ▪ Prerađivačka industrija i njeni problemi ▪ Refleksije 4.0 industrijske revolucije ▪ Tehnologije četvrte industrijske revolucije ▪ Ekonomska strategija industrijalizacije	▪ Tehnološka industrijalizacija ▪ Ekonomska i regionalna politika industrijalizacije ▪ Nova industrijalizacija kao globalni trend razvoja svijeta i strateški vektor industrijske politike ▪ Model razvoja na bazi nove industrije, sistemski ambijent i nacionalna tehnološka inicijativa ▪ Investiciona osnova nove industrijske politike ▪ Državne narudžbe i supstitucija uvoza u funkciji inovacione obnove domaće privrede ▪ Radna snaga i kadrovski, inženjerski i naučni potencijal kao resurs inovacionog razvoja industrije i privrede ▪ Poslovni ambijent i konkurentnost ▪ Depopulacija ruralnih područja i manjih sredina ▪ Zelena revolucija i zelena politika ▪ Zajednička perspektiva EU i BiH na polju digitalizacije ▪ Investicione mogućnosti i investiciona očekivanja ▪ Prednosti pojedinih sektora u privlačenju stranih investicija ▪ Konkurentnost kao izazov: komparativni pogled na konkurente u regiji ▪ Međunarodni aspekti makroekonomske politike (devizni kurs, platni bilans, kretanje kapitala, spoljni dug) ▪ Strukturne politike ▪ Prestrukturiranje nauke, školstva, zdravstva, kulture... ▪ Stanje i reformisanje javnih preduzeća ▪ Prodori u ekonomskoj teoriji, nova saznanja i nova gledišta ▪ Svjetska iskustva i unapređenje upravljanja privredom ▪ Ekonomska teorija i kriza kapitalizma ▪ Kineska iskustva strateškog planiranja i programiranja razvoja ▪ Modeli ekonomskog razvoja i ekonomske politike ▪ Tehnološka i investiciona politika ▪ Nova ekonomska teorija za održivi razvoj ▪ Spoljno - trgovinska politika, finansijska i monetarna politika, socijalna politika... ▪ Ekonomija znanja, modernizacija i napredak ▪ Politička ekonomija razvoja BiH i regiona ▪ Nove tehnologije poslovnog finansiranja ▪ Tržište faktora proizvodnje u regionu ▪ Novi modeli privrednog rasta ▪ Tržište zemlje i razvoj sela, itd.

Registracija i slanje radova

Radovi se šalju u elektronskom obliku na e-mail adresu jbf@ekofis.ues.rs.ba Obim rada je do 12 stranica. Tekst rada formatirati u TNR 11 pt, naslove TNR 12 pt, informacije o autorima TNR 10 pt, sve margine 2,5 cm. Apstrakti radova trebaju biti napisani dvojezično u obimu jedne stranice A4 s podacima o autorima radova i naslovu rada. Referentni stil je CHICAGO MNUELNI STIL - AUTOR-DATUM SISTEM. Radovi se na engleskom jeziku ili bilo kojem od zvaničnih jezika BiH. Uzorak rada možete pronaći na veb stranici konferencije. Dozvoljeno je maksimalno 4 (ko)autora u jednom radu.

JEDNA OSOBA MOŽE BITI NAVEDENA JEDNOM KAO AUTOR I JEDNOM KAO KO-AUTOR!

Registracioni obrazac i sve informacije o konferenciji možete naći na sledećem linku

<http://www.jbf.ekofis.ues.rs.ba>

Kotizacija

1. Kotizacija iznosi 100 € za prvog autora i 50 € za svakog narednog koautora istog rada
2. Kotizacija za doktorante iznosi 50 €.
3. Kotizacija za prijavu „rane“ kotizacije se dobija 10% popusta.
4. Registracija za autore sa fakulteta koji su potpisali ugovor o saradnji iznosi 50% popusta

Kotizacija uključuje piće dobrodošlice, koktel ručak, knjigu apstrakata i zbornik radova, učešće na svim programima i potvrdu o prisustvu (za radove koji su predstavljeni na konferenciji).

Važni datumi

- **10. februar 2020. / Konačan rok za slanje kompletnih radova**
- **15 februar 2020. / Odgovor od naučnog odbora**
- **1. mart 2020. / Rok za "ranu" kotizaciju**
- **15. mart 2020. / Rok za registraciju**

Objavlivanje radova

Na osnovu sugestija recenzenata Naučni odbor konferencije će izabrati nekoliko najboljih radova koji će biti objavljeni u naučnom časopisu "Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Istočnom Sarajevu" koji je kategorizovalo Ministarstvo naučno tehnološkog razvoja, visokog obrazovanja i informacionog društva RS i indeksiran u vodećim svjetskim bazama i bibliotekama (EBSCO, Google Scholar, CEEOL, INDEKS COPERNICUS, SCIRUS, CABELLS Directories, BASE, JEL, EonLite, DOI Srpska, CrossRef)

Svi predstavljeni radovi biće objavljeni u Zborniku radova sa konferencije JPF 2019 (ISSN 2303-8969).

Agenda

23. mart 2020. (ponedeljak) / Hotel Termag

20:00h Piće dobrodošlice

14:00h Ručak

15:30h Paralelne sesije

1 – Ekonomija, 2 - Turizam

24. mart 2020. (utorak) / Hotel Termag

09:00h Registracija učesnika

10:00h Svečano otvaranje

11:00h Plenarna sesija i diskusija

18:00h Zaključci konferencije

25. mart 2020. (srijeda) / Hotel Termag

12:00h Odlazak

Sekretari konferencije

Sekretar Organizacionog odbora

Sekretar Naučnog odbora

Prof. dr Marko Đogo

markodjogo@yahoo.com

Doc. dr Predrag Mlinarević

mmlinarevic.predrag@gmail.com

Naučni odbor

Prof. dr Branko Đerić, Predsjednik, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Doc. dr Jelena Krunić, Prorektor, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Prof. dr Radomir Božić, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Prof. dr Marko Đogo, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Prof. dr Mladen Rebić, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Prof. dr Novo Plakalović, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Prof. dr Stiepo Andrijić, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Prof. dr Aleksandar Stojanović, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Prof. dr Nikola Gluhović, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Prof. dr Zorica Golić, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Doc. dr Predrag Mlinarević, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Doc. dr Borka Popović, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Doc. dr Goran Balotić, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Doc. dr Nemanja Šarenac, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Prof. dr Aleksandar Grubor, Ekonomski fakultet Subotica, Univerzitet u Novom Sadu
Prof. dr Milivoje Radović, Ekonomski fakultet Podgorica, Univerzitet Crne Gore
Prof. dr Nikola Milović, Ekonomski fakultet Podgorica, Univerzitet Crne Gore
Prof. dr Boban Melović, Ekonomski fakultet Podgorica, Univerzitet Crne Gore
Prof. dr Predrag Trpeski, Ekonomski fakultet, Univerziteta Sveti Ćirilo i Metodije u Skopju
Prof. dr Ljubomir Drakulevski, Ekonomski fakultet, Univerziteta Sveti Ćirilo i Metodije u Skopju
Prof. dr Vesna Bucevksa, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje
Prof. dr Jasmina Selimović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Sarajevu
Prof. dr Jasmina Osmanković, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Sarajevu
Prof. dr Savo Stupar, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Sarajevu
Prof. dr Aziz Šunje, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Sarajevu
Prof. dr Emina Resić, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Sarajevu
Prof. dr Zdenko Klepić, Ekonomski fakultet, Sveučilište u Mostaru
Prof. dr Veldin Ovcina, Ekonomski fakultet, Univerzitet "Džemal Bijedić" Mostar
Prof. dr Stanić Stanko, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci
Prof. dr Goran Popović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci
Prof. dr Saša Petković, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci
Prof. dr Slaviša Kovačević, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci
Prof. dr Bojan Zečević, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu
Prof. dr Aleksandar Živković, Faculty of Economics, Univerzitet u Beogradu
Prof. dr Siniša Zarić, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu
Prof. dr Milorad Filipović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu
Prof. dr Miomir Jakšić, Faculty of Economics, Univerzitet u Beogradu
Prof. dr Blagoje Paunović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu
Prof. dr Gojko Rikalović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu
Prof. dr Jadranka Đurović odorović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Nišu
Prof. dr Zoran Arandžević, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Nišu
Prof. dr Petar Veselinović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Kragujevcu
Prof. dr Nenad Stanišić, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Kragujevcu
Prof. dr Drago Cvijanović, Fakultet za hotelski menadžmet i turiza, Univerzitet u Kragujevcu
Prof. dr Dragan Tešanović, Prorodno-matematički fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
Prof. dr Kristina Košić, Prorodno-matematički fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
Prof. dr Ivana Blešić, Prorodno-matematički fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
Prof. dr Bojana Kalenjuk, Prorodno-matematički fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
Prof. dr Peter Schulte, Institut za evropske poslove INEA Njemačka
Prof. dr Gerd Wassenberg, Univerzitet RWTH Aachen
Prof. dr Jaka Vadnjal, GEA koledž Ljubljana
Prof. dr Ružica Knežević Cvelbar, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Ljubljani
Prof. dr Jere Lazanski Tadeja, Univerzitet u Kopru
Prof. dr Ljubo Jurčić, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Splitu
Prof. dr Neven Šerić, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Splitu
Prof. dr Dario Miočević, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Splitu
Prof. dr Zoran Mihanović, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Splitu
Prof. dr Jasenko Ljubica, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Splitu
Prof. dr Zoltan Baraczkai, Univerzitet Babeş-Bolyai Kluž - Napoka
Prof. dr Jolán Velencei, Univerzitet Obuda u Budimpešti
Prof. dr Boda György, Univerzitet Korvinus u Budimpešti
Prof. dr Daniel Pavlov, Univerzitet "Angel Kunchev" u Ruseu

Organizacioni odbor

Prof. dr Radomir Božić, Predsjednik, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Prof. dr Marko Đogo, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Doc. dr Predrag Mlinarević, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Doc. dr Nemanja Šarenac, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Prof. dr Ljubomir Drakulevski, Ekonomski fakultet, Univerziteta Sveti Ćirilo i Metodije u Skopju
Prof. dr Predrag Trpeski, Ekonomski fakultet, Univerziteta Sveti Ćirilo i Metodije u Skopju
Prof. dr Boban Melović, Ekonomski fakultet Podgorica, Univerzitet Crne Gore
Prof. dr Aleksandar Grubor, Ekonomski fakultet Subotica, Univerzitet u Novom Sadu
Anja Mandić, prof. Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Jelena Marjanović, ma, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Bojana Pušara Vuković, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Vedrana Gaco, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Olja Radojković, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Stefan Slijepčević, Student, Studentski parlament, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Milan Lučić, Student, Studentska organizacija, Ekonomski fakultet Pale